

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita B. Matris Teresæ, De lesv Fvndatricis Monasteriorvm
Monialivm & Fr. Carmelitarum discalciatorum ex prima
regula**

**Ribera, Francisco de
Moguntiæ, 1603**

Cap. XIX. In quo continuatur præcedens materia, & incipit declarare effectus, quos anima in hoc orationis gradu producit. Persuadet ne retrogrediatur, et dato quod etia[m] post ha[n]c orationem ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-43365

In quo continuatur præcedens materia, & incipit declarare effectus, quos anima in hoc orationis gradu producit. Persuadet ne retrogrediatur, et dato quod etiā post hāc orationem caderet, non tamen ideo orationē intermittat, referēdo damna inde subsecutura, & est serio & attente notandum, quia magnam debilib. & peccatorib. præbet cōsolationem.

Post hanc orationem & vniōnem remanet anima maxima cum teneritudine, ita ut desideret liquefieri, non quidem per pœnam, sed per certas lacrymas gaudio plenas, inuenit se ex illis madefactam, sine eo quod sentiat, vel sciat, quando vel quomodo prouenerint, & magnum præbent animæ delectamentum, cùm videt illum ignis impetum vna cum aqua, quæ efficit ut illud magis crescat. Videbitur forsitan alicui quod arabicè loquor, sed tamen ita est. In fine istius orationis mihi accidit, vt ita omnino fuerim extra me ipsam, vt non sciuerim si vel somnus esset, vel vera gloria quam senseram. Sed videndo me aqua plenam, quæ cum tanto impetu & celeriter sine aliqua pœna profluebat, atque per eam mollificatam, ita quod quædam nubes eam videretur ex cœlo misisse, cognoscebam somnum non fuisse. Hoc mihi accidit in principio, & cum breuitate transibat. Remanet tunc anima tam fortis & magnanima, vt si in

Si in isto momento in partes pro amore Dei con-
scinderetur summam inde haberet consolatio-
nem. Hic fiunt promissiones & resolutiones
heroicæ , est viuacitas desideriorum : mundus
habetur in abominatione , eiusque vanita-
tem clarissimè videt, & maior humilitas senti-
tur, idque maiori cum lucro quam in preceden-
ti oratione. Clarissimè videt se omnimode in-
dignam , quia in loco vbi clarissimus sol intrat
nulla remanet araneæ tela quæ non videatur,
suam considerat miseriā ; & si longè vana gloria
abest, quæ videtur haberi non posse, cum videat
quam parum aut nihil possit, videtur quod qua-
si ibidem non sit consensus , imò videtur esse
contra ipsius voluntatem, porta omnibus sensi-
bus præcluditur, ut eo magis in Domino gloria-
ri possit. Remanet cum ipso sola , & quid aliud
facere debet quam illum amare ? & non videt,
nec audit. Postea verò illi præterita vita repræ-
sentatur , vna cum Dei infinita misericordia &
veritate aperta, & non est necesse, ut intellectus
per venationem defatigetur , habet enim præ-
paratum quod manducet & intelligat.

Per seipsum videt quod infernum promeretur,
& quod gloria castigatur: in Dei laudibus liquefit, &
nunc ego cuperem liquefieri. Benedictus sis tu
ô Dñe, qui ex piscina admodum turbida sicuti ego
sum, hauris pro tua mensa aquam clarā & bonā
sis tu laudatus, qui es Angelorū deliciæ, cū velis
exaltare vermem ita vilem. Remanet p aliquod
temporis spaciū illa utilitas in anima , & po-
test

150 VITA MATRIS TERESA,

est clarè intelligere, quod eius fructus sint ita
abundantes, vt etiam aliis distribui possint; &
quod illi propterea non deerunt vel deficient.
Anima hic incipit demonstrare, quod cœli the-
sauros conseruat, & habere desiderium etiam
alijs distribuendi, & supplicare ne sit sola diues:
& licet illa non animaduertat, incipit etiam alijs
prodesse: & nihil ex se facere q[uo]d n[on] alij cognoscāt,
quia flores incœperunt proficere & suauissimos
emittere odores, qui efficiunt, vt & alij libenter
accedant. Cognoscunt ibi virtutes esse, & fru-
ctus vident desiderabiles, cuperent adiuuare, vt
manducentur, si hæc terra cum labore, persecu-
tionibus, murmurationibus & infirmitatibus
(quia hucusque sine illis pauci peruenient) erit
molliter præparata, ita aqua absorbetur eamq[ue]
imbibet, vt vix vnquam siccari possit. Si adhuc
est terra, in terra remanens, spinis plena sicuti
ego in principio eram, occasiones non vitando,
non est tantopere grata, vt eiusmodi fauores
mereatur, denuo terra siccabitur, & si hortula-
nus illam negligit, & Dominus pluuiam nō mi-
serit in perditione hortus manebit: sic mihi
quandoq[ue] accidit, ita vt nunc stupesco, & si mihi
non contigisset non crederem. Hæc scri-
bo pro consolatione debilium, ne vnquam de-
sperent, neque de Dei magnificentia diffidant,
neque, si, postquam exaltati fuerint, cecide-
rint animum desponteant, si alioqui perire
nolint, quia lacrymæ omnia vincūt: & una aqua
aliam inuitat. Vnum ex omnib[us] quod mihi ani-
mum

CAPITVLVM XIX.

152

num præbet in obediendo vt scribam, denique
vitæ meæ malæ rationem & gratiarum quas mi-
hi Dominus exhibuit, non ipsi inferuiendo, sed
offendendo fuit istud, quod desiderauerim tan-
tam habere authoritatem quo mihi fides adhi-
beretur.

Rogo suam diuinam Maiestatem, vt eam mi-
hi concedere dignetur, dico vt non deterrean-
tur illi, qui sese dare orationi incœperunt, di-
cendo, si ego incipio denuo peccare, peius est, si
progredior, me in oratione exercendo: Ego
quidem id credo, si ita penitus quis orationem
relinquit, vt se non emendet. Sed crede mihi
si orationem non relinquit, illa peccatorem ad
lucis portum conducet. Hic maximam mihi
Diabolus intulit pugnam, & molestiam non
paruam passa sum, mihi persuadendo fore hu-
militati asscribendum non attendere orationi
cum sim peccatrix, sicuti quando, vt dixi, illam
dereliqueram per spacium vnius anni & medij,
adminus per annum, quia de medio anno non
satis recordor, id quod aliud non fuit, quam me
ipsam in medio Dæmonum constituere, quate-
nus me ad infernum ducerent. O Deus, qua-
lis & quanta est hæc cæcitas, & quam bene Dæ-
monium studet, vt ad optatum suum intentum
perueniat. Nouit nequissimus tentator quali-
ter animam, quæ in oratione perseverat, perdi-
derit: & quod omnes animæ quæ ceciderunt,
a Deo adiuuantur, vt postea per Dei bonitatem
in omnibus, quæ ad Dei cultum pertainent, ope-
rentur.

rentur. O Domine Iesu, quid quæso est, vide reanimam eò deuenisse, vt cum in peccato cœcavit, & tu ex tua magnificencia manum adiutricem porrigit & subleuas: quomodo tunc tua cognoscitur misericordiæ magnitudo, & propria animæ miseriæ? Hic v. r. languescit, oculos in cœlum leuare non audet, & eleuat, vt quantum debeat cognoscat, hic deuotio crescit, nec non fit anima Reginæ cœlorum deuota, vt Deū placatum reddat. Hic in suum fauorem sanctos inuocat, qui postquam vocati fuerunt etiam ceciderunt, vt eam adiuuent. Hic superfluum illi videtur ô Domine quod præstas, quia videt se non promereri terram quam pedibus calcat. Ad sacramenta & ad viuam recurrit fidem, virtutemque considerat, quam in illis posuit Deus, te laudat quod tales reliqueris medicinam, & vnguentum pro vulneribus nostris, ex quo non tantum exterius sanant, sed omnia totaliter auferunt, & de eo miratur. Et quis ô Domine non admirabitur de tanta tua misericordia, & gratia completa, cum transgressio sit turpis & abominabilis? Nescio quomodo non scindatur & dividatur cor meum interim dum hęc scribo, quia adhuc sum scelesta etiam cum hisce lacrymis viuis, quas hic emitto, quasque mihi tu ipse ô Domine dedisti, video me tuæ maiestati diuine velle satisfacere pro omnibus meis transgressiōnibus male operando, & tuam in me gratiam annihilando, per aquam ex puto animæ meæ profuentem. O Domine ad minus per tuam virtutem.

virtutem fac , vt cum sit turbida fiat limpida & clara, ne faciendo iudicium de tua in me misericordia in aliquam incidam tentationem, dicendo. Quomodo mihi eiusmodi fauores præstas, & non alijs me sanctioribus , qui tibi continuo inferuiunt, inferuiendo se defatigant , quæ in religione nutritæ religiosè viuunt , & non solum nomine gaudent, sicuti ego , quibus tamen talem gratiam non concedis: Bene video ô Domine quod illis præseruas premium, vt simul & semel illud tribuas , quodque mea imbecillitas aliqua eius modò indigeat parte. Illi tibi vt strenui malites sine aliqua facta conuentione , aut promissione fideliter inferuiunt , eosq; tractas, vti fortes & robusti tractari solent, cum terrenis rebus minime sint intricati : Nihilominus meministi ô Domine quod sæpe sæpius exclamando illos qui contra me murmurabant coram tua Maiestate excusauerim , cum viderentur te ratione superare. Hoc factum fuit quando me ex singulari tua bonitate custodiuisti ne in tantum te offenderem, & ego tunc. incipi me ipsam liberare ab omnibus in quib^z videbar tibi discere. Quo facto thesaurum tuum mihi ô Domine aperuisti , & videtur quod non nisi talem in me expectaueris dispositionem & voluntatem, quo preciosum eiusmodi thesaurum acceptarem, vt que etiam id alios minimè lateret, unde bonam de me opinionem conceperunt, meā malitiam ignorantes, quamuis illa satis appareret, ex quo subsecuta fuit murmuratio & perse- cutio,

cutio, idque meo quidem iudicio, non sine ratione, non tamen exinde aliquod concœpi odium, tuam enim Maiestatem rogabam, ut ad eorum attenderes rationes. De me spargebant, quod noua quædam machinari voluerim, quod pro sancta existimarer, cum tamen neque regulam perfectè obseruarem, aut ad aliarum monialium perfectionem peruenissem, ad quam neque me peruenturam mihi persuadeo, nisi tua in me bonitas infinita præstiterit, malos enim mores introducere potius conabar, quam bonos, qui ne introducerentur impedire nitebar, vnde non sine causa me culpabilem esse Moniales dicebant, sed tua (ô Domine permissione) alij veritatem detegebant. Cum quodam die dicendo officium ad hunc peruenisse versiculum. (Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum,) cogitare cœpi quomodo id verum esset: non quod vñquam in rebus fidei dubitauerim, cum scirè te ô Domine omnipotenter, omnia tuæ Maiestatis opera conclusa apud me remanebant & indubitata, sed quomodo iustè famulabus tuis eos quos mihi tribuis fauores deneges, cum tamen religiosè ac deuotè tibi inseruant. Quæ cum animo revoluerem mihi respondisti. Attendi tu à seruirim, & non cercar, priuanti in questo, id est: Tu vide mihi inseruias, & noli ulterius querere. Hæc fuit prima sententia mihi à te ô Domine dicta.

Sed satis mirari non possum hunc intelligendi modum, de quo alias, ne videar nimium ab incepta

incepta mea materia digredi: & sua Reuerentia
hanc meam digressionem in malam non inter-
pretetur partem, cum me in tali inueniam statu
constitutam, vt mirum non sit si filum dicendi,
quandoque perdam. Sed hoc mihi sufficere de-
bet, q̄ magnam in me Dei misericordiam, expe-
riar, mea mihi s̄epius remittendo peccata, hinc
summa mea ingratitudo apparuit, cum sancto
Petro semel quidem, mihi verò quām s̄epissimē
mea remiserit peccata: hinc non sine ratione me
tentauit diabolus, suadendo mihi ne tecum ô
Dñe strictam tenerē amicitiam, cū nihilominus
apertam fouerem inimiciā. Annon magna mea
ô Domine erat illa cæcitas ad quē enim confu-
gere in necessitate poteram nisi ad te qui es re-
fugium meum? Quanta est enim insipientia lu-
cem deserere, vt errando miserè seipsum quis
offendat? Suadebat mihi inimicus humilitatem
fictam, quatenus deserēdo columnam & funda-
mentum, cui innitebar & sustentabar, maior at-
que periculosior casus succederet. Vnde satis
mirari non possum eiusmodi Diaboli astutiam.
Suggererat mihi, quomodo fieri posset, vt mu-
liercula sese orationi daret, quē tam ingentes fa-
uores recepisset, sufficere vna cum aliis horas
canonicas persoluere. Et quid hoc aliud erat
quam non curare Dei gratiam eamque contem-
nere? Sed benedictus sis tu ô Domine, qui ex
gratia tua optimum adhibueris remedium. An-
non & ipsum Iudam ita tentauit, licet ita aper-
tē me non sit aggressus, verū paulatim in eius

M

locum

locum me detrudere conabatur. Hinc omnes qui sese volunt dare orationi sumant salutare exemplum, cum satis peruersa mea fuerit vita cum orationi vacarem, suggesto mihi Diabolus talement Deo humilitatem, odiosam & fictam; unde magna erat animæ meæ quietudo. Sed quomodo satiari & quiescere poterat separando sese à vera quiete? Mente considerabat anima mea Dei gratiam & fauorem: à peccatis mundari sperabat: sed illam Diabolus differri usque ad diem iudicij volebat, quo in infernum detruderet. Sed cum ex consuetudine legerem multa, & orarem clarè ipsam veritatem cœpi cognoscere; & licet lacrymando Domino satis importuna essem, non tamen, cum adhuc peruersa essem, per eiusmodi media resipiscere poteram, cum à veris mediis longe absuerim malorum occasiones non fugiendo, hinc quid aliud erat expectandum quā quod in infernum præcipitarer? Multum apud Deum, ut credo promeruit quidam Fr. ordinis S. Dominici, qui me eius gratia ex eiusmodi liberauit periculo, voluit enim ut singulis quindecim diebus cōsiterer & communicarem, & sicutanta deinceps mala non commisi. In me redij, licet tamen quandoque Deum & postea offenderim, non tamen veram viam penitus deserueram, quam esse mihi persuadeo orationem ipsam. Iam ex omnibus quæ hactenus dixi concludendum esse puto, ne quis sibi confidat licet maximam à Deo gratiam & fauorem receperit, cadere enim potest, & ideo seipsum expo-

CAPITVLVM XIX.

157

exponere periculo non debet: magna enim hic timenda est Dæmonis illusio, nam licet sit Dei gratia manifesta & certa, eadem in sui fauorem vti solet, maximè circa personas in virtutibus adhuc non fundatas & mortificatas. Hæc doctrina multum præstat, quæ quidem mea nō est, sed à Domino mihi demonstrata. Optarem vtique vt eandem omnes indocti prout ego sum cognoscerent, nam quantumlibet anima sit in hoc statu, sibi confidere minimè debet, nec se pugnē committere, & non parum præstabit si seipsam in hoc casu defendere poterit. Hic armis indiget vt se se à Dæmonibus, & contra eorum insultus defendat: quia eius adhuc non sufficiunt vires vt cum illis stadium certaminis ingredi possit, eosdemque conculcare, prout illi qui in perfectiori sunt statu, de quo in sequētibus plura. Hæc verò est ars & astutia diabolica, qua animam captiuam tenet, quando videt eam summpere à Deo aestimari: quæ videns magnam inter bona cælestia & terrena differentiam, inter amorem quem illi demonstrat Deus & amorem ex nimia sui ipsius confidentia & securitate prouenientem, qua sibi persuadet non posse amplius cadere vel perdere quod gustat, & esse impossibile, vt propter hæc inferiora & turpia per sensualem delectationem induci possit, vt illud suave premium, (quod etiam ex parte in hac vita percipit) derelinquit, per hanc dico confidentiam Dæmonium illi aufert confidentiam quam de se habere debet, & sic seipsum periculo ex-

M. 2

ponit

ponit: atque bono zelo fructum facere incipit
sine aliquo respectu, sibi persuadens quod de se
ipso timere non debeat, quod sanè sine superbia
nō fit, cum optimè sciat anima qualiter ex seipso
nihil possit, sed ex magna Dei cōfidentia sine di-
scetione, non animaduertit quod necdum an-
nos infantiae exierit dum adhuc ad malum mag-
nam habeat inclinationem. Eiusmodi quidem
anima nidum egredi potest ex quo illam eripit
Deus, volare tamen adhuc nescit, non habens
virtutes fundatas, aut experientiam ut pericula
& damnum inde emergens cognoscere possit,
idque ex nimia sui ipsius confidentia. Hoc me
præcipitauit, vnde magistro indigemus, nec non
bonorum conuersatione. Evidem credo quod
Deus eiusmodi animam perire non permettit
vbi ad eiusmodi statum peruerterit, nisi forsitan
totaliter suam diuinam dereliquerit Maiestatē,
nec per eum stabit quin illi succurrat. Verum
si ceciderit, videat ne à Dæmonio decipiatur, o-
rationem derelinquendo, sicuti ego per falsam
feci humilitatem. **L**e Dei bonitate confidat, que
omnia nostra mala superat, & si in gratiam redi-
re cupit, nostræ ingratitudinis est immemor, nā
antequam ego Deum offendendo defatigarer,
meas omnes offensas remisit, nunquam enim
remittendo defatigatur: sed neque eius in nos
miserationes finiri possunt, si alioqui nos ipsi in
recipiendo non defatigamur. Sit benedictus in
æternum, Amen. Et laudent eum omnes crea-
ruræ.

C A P.